

Prawo przyjazne dla gospodarki

Misją Ministerstwa Gospodarki jest stworzenie najlepszych w Europie warunków prowadzenia działalności gospodarczej. W tym celu Ministerstwo Gospodarki od kilku lat podejmuje kolejne inicjatywy zmierzające do poprawy otoczenia prawnego, w którym funkcjonują przedsiębiorcy, a także zmniejszenia kosztów wykonywania działalności gospodarczej w Polsce.

I. Działania legislacyjne – w zakresie prawa gospodarczego

A) ***Tzw. I ustawa deregulacyjna - ustawa z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców*** to pierwsza kompleksowa inicjatywa legislacyjna zmierzająca do zniesienia barier prawnych w prowadzeniu działalności gospodarczej, obniżenia kosztów tej działalności oraz uproszczenia niektórych procedur administracyjnych. Rozwiązania zawarte w tej ustawie weszły w życie z dniem 1 lipca 2011 r.

Najważniejszą zmianą wdrożoną powyższą ustawą było wprowadzenie prawa do składania oświadczeń w miejsce zaświadczeń w odniesieniu do wielu procedur administracyjnych (dokonano zmian w zakresie ponad 200 zaświadczeń). Umożliwienie składania oświadczeń ma na celu urzeczywistnienie zasady zaufania państwa do obywatela, w tym przedsiębiorcy.

Inne ważne zmiany wprowadzone ustawą to:

- **kopie w miejsce oryginałów** - obowiązek dołączania do składanych wniosków oryginałów dokumentów lub ich poświadczonych kopii został zastąpiony wymogiem załączenia jedynie zwykłych kopii. Zmiana zmierzająca do ułatwienia postępowania sądowego, odciążenia kosztowo obywatela oraz przyspieszenia okresu poświadczania uprawnień, wykształcenia czy stanu cywilnego.
- **leasing konsumencki** - umożliwienie zawierania umów leasingu z osobami fizycznymi nieprowadzącymi działalności gospodarczej.
- **nowe możliwości przekształcania przedsiębiorców – osób fizycznych** – umożliwienie przekształcenia przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną w jednoosobową spółkę kapitałową, tym samym zwiększenie elastyczności przedsiębiorcy w wyborze formy wykonywania działalności.
- **obniżenie kosztów związanych z działalnością gospodarczą** - obniżenie kosztów sądowych wpisu do rejestru przedsiębiorców z 1000 zł do 500 zł oraz kosztów związanych z dokonaniem zmiany we wpisie z 400 zł na 250 zł.

B) ***II ustawa deregulacyjna – ustawa z dnia 16 września 2011 r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców*** wprowadziła kolejne ułatwienia w wykonywaniu działalności gospodarczej w Polsce, w szczególności ograniczyła niektóre obowiązki informacyjne nałożone na przedsiębiorców. Większość rozwiązań zawartych w ustawie weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

W ustawie wprowadzono m. in. następujące rozwiązania:

- **redukcja kosztów związanych z publikacją sprawozdań finansowych** - likwidacja Monitora Polskiego B, w konsekwencji zwolnienie przedsiębiorców z kosztownego

obowiązku publikacji sprawozdania finansowego w tym dzienniku (dotychczasowy koszt prawie 800 zł za stronę),

- **ogólne interpretacje podatkowe** - zobowiązanie Ministra Finansów do wydawania ogólnych interpretacji podatkowych na wniosek podatników, w sytuacji istnienia niejednolitego stosowania przepisów przez organy podatkowe oraz organy kontroli skarbowej,
- **wydłużenie terminu na wykorzystanie zaległego urlopu o 3 miesiące - do 30 września następnego roku** – zmiana umożliwiająca lepszą organizację pracy przedsiębiorcy, a pracownikowi bardziej dogodne zorganizowanie wycieczki,
- **skrócenie z 10 do 5 lat okresu przedawnienia należności z tytułu składek do ZUS i KRUS** – zmniejszenie niepewności co do stanu zobowiązań wobec ZUS oraz zmniejszenie kosztów związanych z przechowywaniem dokumentów z tym związanych,
- **zmniejszenie częstotliwości przekazywania ubezpieczonemu przez płatnika informacji o zapłaconych składkach do ZUS i NFZ** – zmniejszenie kosztów związanych z przygotowaniem i drukowaniem dokumentów ubezpieczeniowych.

C) **III ustawa deregulacyjna - ustawa z dnia 16 listopada 2012 r. o redukcji niektórych obciążeń administracyjnych w gospodarce** wprowadziła przede wszystkim rozwiązania mające na celu poprawę płynności finansowej przedsiębiorstw, ograniczenie zatorów płatniczych oraz redukcję obciążeń administracyjnych. Przepisy ustawy weszły w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.

Do najważniejszych rozwiązań należy zaliczyć:

- **ułatwienia w zakresie kasowej metody rozliczenia podatku VAT** (obowiązek podatkowy powstaje dopiero z dniem otrzymania całości lub części zapłaty od kontrahenta) – zniesienie obowiązku zapłaty podatku VAT przez małego podatnika (w rozliczeniach kasowych), gdy kontrahent będący czynnym podatnikiem VAT nie zapłaci mu za dostarczony towar lub wykonaną usługę. W przypadku, gdy kontrahentem będzie podmiot inny niż podatnik VAT czynny obowiązek podatkowy, w przypadku nieotrzymania zapłaty od tego kontrahenta, powstanie dopiero w 180 dniu licząc od dnia wydania towaru lub wykonania usługi (dotychczas termin ten wynosił 90 dni),
- **ułatwienia w skorzystaniu z ulgi na złe długi w zakresie VAT** – podatnik, który rozliczył podatek VAT od należności, której faktycznie nie otrzymał może dokonać korekty podatku należnego po upływie 150 dni od terminu płatności (wcześniej po 180 dniach). Niejako automatyczne skorzystanie z tej instytucji wskutek znacznego odformalizowania procedury (zniesienie obowiązku zawiadamiania dłużnika).
- **ograniczanie zatorów płatniczych** - w celu zwiększenia dyscypliny płatniczej w obrocie gospodarczym ustawa ogranicza możliwość zaliczania do kosztów uzyskania przychodu wydatków, których dłużnik faktycznie nie poniósł (obowiązkowa korekta kosztów uzyskania przychodu w przypadku niezapłacenia zobowiązań). W przypadku nieuregulowania kwoty z faktury podatnik-dłużnik będzie musiał zrobić korektę kosztów uzyskania przychodu w ciągu 30 dni od daty upływu terminu płatności. Natomiast, w przypadku, gdy termin płatności ustalony przez strony jest dłuższy niż 60 dni, termin dokonania korekty kosztów przypada na 90 dzień od dnia zaliczenia kwoty do kosztów uzyskania przychodów. Zapis ten ma na celu eliminację

dominującej pozycji podatników wobec dostawcy towarów czy usług poprzez wyznaczanie długich terminów płatności.

- **ułatwienia w zakresie leasingu** - usunięcie barier w wykorzystaniu leasingu przez przedsiębiorców poprzez (a) skrócenie minimalnego wymaganego czasu trwania umowy leasingu nieruchomości z 10 do 5 lat, (b) umożliwienie objęcia leasingiem umowy prawa wieczystego użytkowania gruntów, (c) umożliwienie zmiany stron umowy leasingu w trakcie trwania podstawowego okresu umowy, (d) umożliwienie ustalania wartości przedmiotu ponownego leasingu według wartości rynkowej.
- **ułatwienia w zakresie podatku akcyzowego** – usunięcie niektórych barier i obowiązków informacyjnych, w tym (a) umożliwienie żądania odsetek podatkowych od zwrotu akcyzy, (b) mniej obowiązków i więcej ułatwień dla następców prawnych i podmiotów przekształconych, (c) zniesienie niektórych ograniczeń dot. wstępnego zapotrzebowania na znaki akcyzy, (d) wydłużenie terminu na przekazanie informacji o wyrobach akcyzowych i podmiotach, (e) rozszerzenie delegacji do określenia w rozporządzeniu większej liczby ułatwień w obrocie wyrobami węglowymi.
- **usprawnienie kontaktu administracji z przedsiębiorstwami** - zapewnienie publikowania przez ZUS, NFZ i KRUS wydanych interpretacji, co ułatwi przedsiębiorcom dostęp do informacji i wyeliminuje wątpliwości co do wykonywania obowiązków na nich ciążących z tego zakresu.

D) IV ustawa deregulacyjna – projekt założeń projektu ustawy o ułatwieniu warunków wykonywania działalności gospodarczej. Projekt założeń został przyjęty przez Komitet Rady Ministrów w dniu 21 marca br. Łącznie projekt zawiera prawie 50 konkretnych rozwiązań. Jest to kolejny krok upraszczający warunki wykonywania działalności gospodarczej i znoszący niektóre zbędne uciążliwości biurokratyczne. Założenia składają się z trzech części: 1) poprawa płynności finansowej przedsiębiorstw, 2) ograniczenie obowiązków informacyjnych, 3) społeczna odpowiedzialność biznesu oraz sprawna administracja. Tylko ograniczenie 6 obowiązków informacyjnych przyniesie przedsiębiorcom 280 mln zł oszczędności rocznie (8 mln roboczogodzin).

Wybrane propozycje z projektu założeń:

- **wydłużenie terminu na rozliczenie VAT w imporcie dla AEO** – propozycja mająca na celu wsparcie konkurencyjności polskich portów morskich. Odejście od restrykcyjnego terminu płatności podatku od towarów importowanych w ciągu 10 dni od dnia powiadomienia przez organ celny o wysokości należności podatkowych na rzecz rozliczenia wraz ze składaniem deklaracji podatkowej VAT – dla przedsiębiorców posiadających status upoważnionego przedsiębiorcy AEO w zakresie transakcji, w których AEO działają we własnym imieniu i na własną rzecz. Po wprowadzeniu tej zmiany przedsiębiorcy AEO będą mogli rozliczyć kwotę podatku należnego z tytułu importu towarów w deklaracji podatkowej składanej za okres, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu importu tych towarów. Przedsiębiorcy AEO to szczególna grupa przedsiębiorców, spełniających wysokie standardy dotyczące wypłacalności finansowej, prowadzenia ewidencji handlowych, bezpieczeństwa towarów, ewidencji i systemów informatycznych. Upoważniony przedsiębiorca jest podmiotem wiarygodnym dla administracji celnej. Wprowadzenie postulowanej zmiany poprawi konkurencyjność polskiej gospodarki, gdyż zwiększy liczbę odpraw dokonywanych w Polsce oraz przyciągnie dodatkowe ilości ładunków przechodzących przez polskie porty morskie.

- **zmniejszenie uciążliwości importowych procedur kontrolnych towarów przez polskie porty morskie** - co do zasady przeprowadzanie czynności urzędowych (innych niż rewizja, badania laboratoryjne czy kwarantanna) niezbędnych do dopuszczenia towaru do obrotu, nastąpi w ciągu 24 godzin od momentu przedstawienia towaru do kontroli granicznej. Każda inspekcja (właściwa służba) będzie informowała dyrektora urzędu celnego o terminie i godzinie planowanej kontroli, a dyrektor będzie zobowiązany do niezwłocznego przekazania tej informacji do wszystkich służb, w celu właściwego zaplanowania harmonogramu czynności przez te służby. W szczególnie uzasadnionych przypadkach (uzasadnionych bezpieczeństwem publicznym, ochroną życia i zdrowia ludzi i zwierząt oraz ochroną środowiska) termin mógłby zostać przedłużony do 48 godzin. W obecnym stanie prawnym importowany do Polski towar podlega kontrolom wielu wyspecjalizowanych służb i instytucji kontrolnych, m.in. kontroli celnej, sanitarnej, jakości handlowej, weterynaryjnej, fitosanitarnej oraz granicznej. Proponowane rozwiązanie sprzyjać będzie znacznemu ograniczeniu czasu przeprowadzania kontroli, a w konsekwencji przyspieszy obrót towarem przez przedsiębiorcę. Skutkiem proponowanych zmian będzie zwiększenie wolumenu odpraw celnych ostatecznych dokonywanych w Polsce, a co za tym idzie – wielkości poboru należności celnych, z których 25% będzie zasilać polski budżet państwa.
- **wyłączenie z podatku VAT usług bezpłatnej pomocy prawnej na rzecz osób niezamożnych – korzystających z pomocy społecznej oraz zwolnienie otrzymującego pomoc z podatku dochodowego z tego tytułu** - na gruncie obecnych przepisów, Ministerstwo Finansów prezentuje stanowisko, że nieodpłatna pomoc prawna nie jest objęta zakresem ustawy o VAT, o ile jej świadczenie wpisuje się w cel działalności gospodarczej prowadzonej przez podatnika, czyli de facto jeżeli świadczona jest w celu promowania kancelarii. Jednak podstawowym celem pomocy pro bono nie powinno być pozyskiwanie nowych klientów, tylko bezinteresowna pomoc udzielana najsłabszym. Powyższe stanowisko nie obejmuje sytuacji, w których pomoc nie jest udzielana w celach związanych z promocją kancelarii. Zmiana powinna przełożyć się więc na większą dostępność bezpłatnych porad prawnych dla osób niezamożnych. Co ważne jednak, dzisiejsze regulacje nie są jednoznaczne, a stanowisko MF nie jest stanowiskiem gwarantującym pełne bezpieczeństwo podatnikom, ponieważ są to zwykłe pisma, a nie interpretacja podatkowa, wymaga udowodnienia przed organami podatkowymi, że usługi mają na celu promocję kancelarii oraz oparte jest jedynie na ogólnych przepisach podatkowych – nie ma dziś przepisów dedykowanych bezpłatnej pomocy prawnej. W ubiegłym roku z pomocy społecznej korzystało blisko 2 mln osób.
- **zwolnienie pracowników z podatku dochodowego z tytułu uzyskiwania świadczenia dowozu do zakładu pracy transportem zbiorowym (autobusem, busem) organizowanym przez pracodawcę** - niejednokrotnie w związku z brakami kadrowymi w najbliższym otoczeniu inwestycji przedsiębiorcy decydują się na dowóz pracowników z sąsiednich miejscowości, w których część mieszkających tam osób bezrobotnych gotowa jest podjąć pracę, ale tylko i wyłącznie w sytuacji, gdy pracodawca zapewni im dojazd do pracy. Zapewnienie darmowego transportu przez pracodawcę stanowi jeden z decydujących czynników dla podjęcia pracy w miejscu oddalonym od miejsca zamieszkania, szczególnie w przypadku terenów słabiej skomunikowanych. Wprowadzenie zwolnienia podatkowego w tym zakresie pobudzi aktywność inwestycyjną przedsiębiorców oraz będzie zachęcać do zatrudniania osób bezrobotnych, z miejscowości oddalonych od zakładu pracy.

Ponadto dzisiejszy przepis generuje nieproporcjonalne obowiązki biurowe - dla przedsiębiorców jako płatników - związane z ewidencjonowaniem czasu, długości i trasy przejazdu do celów podatkowych (PIT).

- **zniesienie obowiązku uzyskiwania przez przedsiębiorców obligatoryjnego potwierdzenia zgłoszenia rejestracyjnego VAT-R** - za potwierdzenie to początkujący przedsiębiorca musi zapłacić 170 zł. Po zmianie potwierdzenie dokonania rejestracji odbywałoby się wyłącznie na wniosek zainteresowanego. Obecnie podatnicy VAT są obowiązani przed dniem wykonania pierwszej czynności złożyć naczelnikowi urzędu skarbowego zgłoszenie rejestracyjne VAT-R. Naczelnik urzędu skarbowego rejestruje podatnika i potwierdza jego zarejestrowanie jako podatnika VAT. Opłacie skarbowej podlega więc czynność „potwierdzenia rejestracji”. Usunięcie opłaty skarbowej dokonywanej przed rejestracją obniży koszty rozpoczynania działalności gospodarczej. Dodatkowym argumentem jest fakt, iż obciążone obowiązkiem tej opłaty „potwierdzenie zarejestrowania podatnika” nie jest żadną odrębną czynnością wymagającą dodatkowego nakładu pracy administracji skarbowej i jest związane z przyjęciem od podatnika zwykłego zgłoszenia, bezwzględnie wymaganego przepisami prawa. Ponadto, w obecnym stanie prawnym składanie zgłoszenia rejestracyjnego lub aktualizacyjnego VAT przez przedsiębiorców – osoby fizyczne jest czynnością automatyczną. Wniosek taki może być złożony elektronicznie, wraz z wnioskiem o wpis do CEIDG. W związku z tym jego przyjęcie i przetworzenie przez organ podatkowy nie nakłada na ten organ dodatkowej pracy. Brak jest ekwiwalentności opłaty w stosunku do czynności wykonywanych przez urząd skarbowy.
- **ograniczenie obowiązków statystycznych dla mikroprzedsiębiorców** - zwolnienie mikroprzedsiębiorców z obowiązku przekazywania przez pierwszy rok kalendarzowy danych statystycznych. Obowiązek przekazywania danych statystycznych stanowi obciążenie szczególnie dla małych przedsiębiorstw dysponujących ograniczoną liczbą pracowników. Przykładowo panelowe badanie nowych przedsiębiorstw przeprowadzane jest we wrześniu, z kolei sprawozdanie SP-3 przedsiębiorca składa za rok kalendarzowy, w którym rozpoczął działalność gospodarczą, do 15 marca następnego roku. Jednocześnie propozycja nie ogranicza możliwości dobrowolnego udziału mikroprzedsiębiorców w badaniach statystycznych. Ponadto należy mieć na uwadze, że część danych jest już gromadzonych przez administrację, np. w ramach CEIDG.
- **zniesienie obowiązku płatnika składek do dokonywania sprawdzenia do 30 kwietnia prawidłowości danych przekazanych do ZUS za poprzedni rok w miesięcznych raportach imiennych** - obowiązek ten stanowi dodatkowe i zbędne obciążenie dla przedsiębiorców, jednocześnie jest zagrożone karą grzywny do 5 tys. zł. Płatnik składek przekazując do ZUS dane jest zobowiązany do złożenia oświadczenia, że zawarte w nich informacje są zgodne ze stanem prawnym i faktycznym oraz, że płatnik składek jest świadomy odpowiedzialności karnej z tytułu przekazania nieprawdziwych danych lub ich zatajenia. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w przekazanych raportach płatnik składek we własnym zakresie jest zobowiązany do złożenia raportów korygujących. Taki sam obowiązek powstaje w wyniku stwierdzenia nieprawidłowości przez ZUS lub w wyniku reklamacji ubezpieczonego, który otrzymał informację o stanie indywidualnego konta w ZUS.
- **wprowadzenie wiążącej informacji taryfowej w zakresie podatku akcyzowego** - wprowadzenie na gruncie akcyzy instytucji Akcyzowej Informacji Taryfowej - na wzór występujących w prawie celnym WIT-ów - ma na celu umożliwienie podmiotom

prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie wyrobów akcyzowych i samochodów osobowych, uzyskanie na ich wnioski od właściwego organu podatkowego wiążącej organy podatkowe informacji w zakresie klasyfikacji taryfowej tych wyrobów i samochodów. Instytucja ta pozwoli podmiotom gospodarczym uzyskać większą pewność w obrocie gospodarczym oraz ułatwi podmiotom posiadającym Akcyzową Informację Taryfową relacje z organami podatkowymi.

- **zastąpienie obecnego systemu rozliczania podatku dochodowego z tytułu użytkowania pojazdu służbowego do celów prywatnych systemem ryczałtowym** - podstawą obliczenia ryczałtu od używania pojazdu służbowego byłyby wielokrotność stawki kilometrowej. Ryczałt nie będzie obejmował sytuacji uregulowanych umownie (np. umowa użyczenia bądź najmu pojazdu). Szacuje się, że w Polsce użytkowanych może być ok. 800 000 samochodów służbowych. Obecnie często przyjmuje się, że wartość świadczenia, jakie otrzymuje pracownik z tytułu użytkowania samochodu służbowego w celach prywatnych powinna bazować na koszcie wynajmu takiego samego pojazdu w wypożyczalni samochodów i taka wartość powinna stanowić podstawę do opodatkowania. Brak precyzyjnych i prostych przepisów w tym zakresie utrudnia obecnie rozliczenie użytkowania takich samochodów do celów prywatnych oraz sprzyja nieujawnianiu takiej czynności dla celów podatkowych. Jednocześnie w sposób przystępny uregulowano odwrotną sytuację, tj. użytkowanie samochodu prywatnego do celów służbowych (ryczałt). Wzorem tego rozwiązania należałoby w formie ryczałtu uregulować również kwestię użytkowania samochodu służbowego do celów prywatnych. Ryczałt jest rozwiązaniem prostym, co przełożyłoby się z pewnością na większą legalizację takiego użytkowania dla celów podatkowych. Dzisiejszy sposób opodatkowania wymaga uciążliwego ewidencjonowania przejazdu samochodem służbowym dla celów prywatnych. Propozycja nie kreuje zatem nowego podatku, a jedynie upraszcza obecne zasady.
- **umożliwienie zachowania ważności orzeczenia lekarskiego przez nowego pracodawcę** - umożliwienie zatrudnienia pracownika przyjmowanego do pracy przez nowego pracodawcę, na podstawie ważnego i aktualnego (od poprzedniego pracodawcy) orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku. Wyjątek powinni stanowić pracownicy zatrudniani w szczególnych gałęziach gospodarki, np. spożywczej, medycznej, ratowniczej oraz transporcie lądowym, morskim i lotniczym. W ostatnim czasie pracownicy bardzo często zmieniają pracodawcę, dlatego tak ważne jest, aby zminimalizować koszty administracyjne, które się z tym wiążą. Aktualnie przy zmianie zatrudnienia pracownik jest zobowiązany do wykonania badań lekarskich przed podjęciem pracy u nowego pracodawcy, również w sytuacji, gdy pracownik będzie miał takie same obowiązki.
- **przesądzenie, że orzeczenia sądowe są informacją publiczną** - publikacja orzeczeń przyczyni się do ujednoczenia orzecznictwa a problematyka poruszana w orzeczeniach może stanowić ważny sygnał dla legislatywy, co do problemów związanych ze stosowaniem prawa. Publikacja orzeczeń sądów powszechnych na stronach BIP (w trybie bezwnioskowym) przyczyni się do również do zapewnienia transparentności działania sądów oraz pozytywnie wpłynie na merytoryczny poziom wydawanych przez nie rozstrzygnięć. Powszechna dostępność orzecznictwa wpłynie pozytywnie na poprawę stanu świadomości prawnej i pewność obrotu prawnego. Publikowanie orzeczeń sądów będzie następować z zachowaniem ochrony danych osobowych.

- **rozszerzenie możliwości udzielania poręczeń na rzecz przedsiębiorców przez NFOŚiGW oraz umożliwienie udzielania poręczeń przez wojewódzkie FOŚiGW** - zmiana ułatwi dostęp przedsiębiorców do finansowania inwestycji ze środków NFOŚiGW oraz wojewódzkich FOŚiGW, co powinno przełożyć się na wzrost aktywności gospodarczej.

E) Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

Ustawa ma na celu ograniczenie problemu zatorów płatniczych poprzez zdyscyplinowanie kontrahentów do regulowania płatności w terminie oraz zapobieganie ustalaniu zbyt długich terminów płatności w transakcjach handlowych. Ustawa została podpisana przez Prezydenta RP i oczekuje na ogłoszenie w Dzienniku Ustaw.

Zgodnie z nowymi przepisami termin zapłaty w transakcjach między przedsiębiorcami nie powinien przekraczać 60 dni. Może on zostać wydłużony tylko po spełnieniu określonych warunków, w przeciwnym razie wierzyciel będzie mógł naliczyć odsetki za opóźnienie w wysokości tzw. odsetek podatkowych.

W transakcjach między przedsiębiorcami a podmiotami publicznymi, w których podmiot publiczny jest dłużnikiem, termin zapłaty za dostarczone towary lub wykonane usługi nie będzie mógł przekroczyć 30 dni. Można go będzie jednak wydłużyć do 60 dni w przypadku, gdy będzie to obiektywnie uzasadnione szczególnym charakterem lub elementami umowy. 60-dniowy termin jako zasada przewidziany został dla podmiotów publicznych będącymi podmiotami leczniczymi - głównie dla szpitali. Wskazanie w umowie terminu dłuższego traktowane będzie jako opóźnienie w zapłacie należności, wierzycielowi zaś przysługiwać będą odsetki za opóźnienie w wysokości tzw. odsetek podatkowych.

W ustawie wprowadzono również maksymalny 30-dniowy termin na tzw. procedurę badania towaru lub usługi, w ramach której potwierdzana ma być ich zgodność z umową.

Regulacja wprowadza także tzw. *stałą rekompensatę* o równowartości 40 euro, która ma pokryć wydatki ponoszone przez wierzyciela przy próbach odzyskania należności. Uprawnienie do naliczenia tej kwoty możliwe będzie od momentu, gdy wymagalne staną się odsetki za opóźnienie w płatnościach, bez odrębnego wezwania do jej zapłaty. Gdy koszty odzyskania należności przekroczą kwotę stałej rekompensaty, wierzyciel będzie mógł uzyskać na drodze sądowej zwrot wszelkich wydatków, jakie poniósł w związku z próbą odzyskania należności.

Ustawa utrzymuje również rozwiązania przewidziane już w przepisach obecnie obowiązujących – możliwość naliczania odsetek za opóźnienie w wysokości tzw. odsetek podatkowych za brak zapłaty w terminie oraz odsetek ustawowych po upływie 30 dni od dnia spełnienia swojego świadczenia i doręczenia faktury dłużnikowi, gdy strony ustaliły w umowie termin zapłaty dłuższy niż 30 dni.

F) Zasada „dwóch terminów” - projekt założeń nowelizacji ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Przeprowadzono uzgodnienia międzyresortowe i konsultacje społeczne projektu. Propozycja zmierzająca do wprowadzenia do systemu prawnego zasady, zgodnie z którą przepisy mające wpływ na podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej mogłyby wchodzić w życie tylko dwa razy w roku (np. 1 stycznia i 1 czerwca lub ew. 1 lipca) z przynajmniej miesięcznym *vacatio legis*.

Celem propozycji jest poprawa funkcjonowania przedsiębiorstw, w szczególności mikro, małych i średnich, poprzez (a) skuteczne i racjonalne planowanie działalności, (b) skrócenie czasu poświęconego na analizę i dostosowanie się do nowych przepisów, (c) obniżenie kosztów wykonywania działalności gospodarczej, jak również zwiększenie

stabilności systemu prawa oraz świadomości prawnej i w konsekwencji zwiększenie zaufania obywateli i przedsiębiorców do państwa.

Wyjątki od zasady „dwóch terminów” dotyczyłyby: (a) nadrzędnego interesu publicznego (zdrowie i bezpieczeństwo publiczne, klęski żywiołowe), (b) sytuacji, gdy koszty (dla przedsiębiorców lub budżetu państwa) opóźnienia/przyspieszenia wejścia w życie aktu prawnego przekraczałyby korzyści, (c) usuwania ewidentnych luk prawnych, (d) prawa UE w sytuacji zagrożenia terminowości implementacji dyrektyw.

Dzięki wprowadzeniu zasady "dwóch terminów" przedsiębiorcy mogliby oszczędzić do 3 godzin miesięcznie, co pozwoliłoby uzyskać oszczędności w wysokości do 1,3 mld zł rocznie w skali wszystkich przedsiębiorstw. Zasadę „dwóch terminów” wejścia w życie przepisów dla biznesu realizuje obecnie Wielka Brytania, Francja, Holandia i Litwa.

Ministerstwo Gospodarki rozpoczyna szeroką dyskusję publiczną nad możliwością wprowadzenia tej zasady w Polsce. W tym zakresie współpracuje m. in. z Rządowym Centrum Legislacji.

- G) Projekt założeń projektu ustawy o standaryzacji niektórych wzorów pism w procedurach administracyjnych.** Rada Ministrów przyjęła projekt założeń w dniu 12 marca br. Podstawowym celem jest uproszczenie otoczenia prawnego i stworzenie ułatwień w wykonywaniu działalności gospodarczej przez polskich przedsiębiorców poprzez standaryzację wzorów pism w procedurach administracyjnych i elektroniczną procedur. 71 wzorów pism w procedurach określonych w 22 ustawach znajdzie się na elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej (ePUAP). Nowe przepisy umożliwią złożenie wniosku on-line w konkretnych procedurach administracyjnych. Taka forma kontaktu z urzędem pomoże zaoszczędzić czas obywatelom i przedsiębiorcom. Udostępnione zostaną głównie wnioski (zawierające wykaz załączników) o wpis do właściwego rejestru, udzielenie zezwolenia, np.: wzory wniosków o wydanie zezwolenia na nabycie nieruchomości przez cudzoziemca, wzór zgłoszenia rozbiórki obiektu budowlanego, wzór wniosku o wydanie zezwolenia na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych oraz wzór wniosku o nadawanie uprawnień w zakresie wytwarzania, montażu, napraw i modernizacji urządzeń technicznych. W niektórych procedurach zaproponowano likwidację załączników, dopuszczono zamiast nich złożenie oświadczeń, zastąpiono oryginały lub kopie notarialnie poświadczony- kopią zwykłą. Uprości to załatwienie sprawy i zredukuje do minimum leżące po stronie przedsiębiorcy obowiązki. Od wyboru wnioskodawcy (obywatela, przedsiębiorcy) zależeć będzie, czy skorzysta z formy pisemnej czy elektronicznej. Elektroniczne wzory pism zostaną zamieszczone w centralnym repozytorium wzorów pism w formie dokumentów elektronicznych (CRWD), umieszczonym na ePUAP. Wzory pism będą udostępnione także w Biuletynie Informacji Publicznej organu administracji publicznej, w którego kompetencji leży właściwa procedura, oraz na stronie internetowej Punktu Kontaktowego – ePK (<http://eu-go.gov.pl>). Każdy będzie mógł wydrukować taki wzór i skorzystać z niego w postępowaniu prowadzonym drogą tradycyjną (papierową). Ustawa wpłynie na szybkość postępowań i efektywność procedur administracyjnych (co ułatwi uzyskanie rozstrzygnięcia administracyjnego i skróci czas rozpatrywania wniosków) oraz zmniejszy obciążenia administracyjne obywateli i przedsiębiorców.

II. Zmiany otoczenia regulacyjnego

- A) Program „Lepsze Regulacje 2015”.** Ministerstwo Gospodarki we współpracy z Rządowym Centrum Legislacji oraz Kancelarią Prezesa Rady Ministrów przygotowało

projekt rządowego Programu „Lepsze Regulacje” na lata 2012-2015. Program w dniu 22 stycznia br. został przyjęty przez Radę Ministrów.

Celem programu jest zapewnienie rozwiązań systemowych i organizacyjnych, niezbędnych dla tworzenia i oceny prawa w oparciu o dowody analityczne, nakierowanego na rozwiązywanie rzeczywistych problemów społeczno-gospodarczych, w tym zmniejszenie kosztów wykonywania działalności gospodarczej oraz podniesienie konkurencyjności polskiej gospodarki. Program wyznacza trzy cele szczegółowe:

- 1. przejrzyste tworzenie prawa skutecznie rozwiązującego rzeczywiste problemy**, co powinno zostać osiągnięte poprzez:
 - doskonalenie systemu tworzenia prawa.
 - rozwój systemu Oceny Wpływu (utworzenie zespołów ds OSR, audyt zlecony Oceny Wpływu, przygotowywanie OSR ex post, analiza procesowa i test MŚP).
 - doskonalenie systemu udziału w tworzeniu prawa unijnego i poprawa skuteczności jego implementacji.
- 2. ciągłe doskonalenie istniejącego otoczenia prawnego, czemu służyć będzie:**
 - redukcja barier rozwoju przedsiębiorczości.
- 3. poprawa komunikacji z interesariuszami** poprzez:
 - usprawnienie procesu konsultacji społecznych.
 - ułatwienie dostępu do przepisów prawnych i orzecznictwa sądów.

B) Pilotaż systemu konsultacji on-line. Pilotaż ma na celu utworzenie systemu konsultacji on-line zwiększającego przejrzystość procesu legislacyjnego. Jest to jedna z form aktywności społeczeństwa obywatelskiego dzięki stworzeniu platformy wymiany myśli, doświadczeń, analiz, propozycji, rekomendacji przy tworzeniu regulacji, jak i ich przechowywania i odpowiedniego archiwizowania. Prace nad systemem były prowadzone we współpracy z partnerami społecznymi. System konsultacji on-line składa się z dwóch powiązanych modułów: (1) Aplikacji Legislatora, czyli edytora ułatwiającego legislatorowi tworzenie dokumentów i zarządzanie nimi w procesie konsultacji wewnętrznych i społecznych, (2) Portalu, stanowiącego platformę komunikacji ze stroną społeczną. Zbudowany w Ministerstwie Gospodarki system konsultacji elektronicznych (a) wymusi na administracji reakcję na zgłoszone uwagi, (b) zapewni wysoką kulturę procesu tworzenia prawa dzięki umożliwieniu stawiania pytań i udzielania odpowiedzi przez obydwie strony dialogu, (c) wpisuje się w proces budowy społeczeństwa obywatelskiego, czemu służy szereg elementów takich, jak dyskusje nad projektem, ocena uwag, opiniowanie, duża interaktywność procesu, (d) zwiększa świadomość prawną społeczeństwa. Wdrożenie systemu konsultacji on-line docelowo wpłynie m.in. na skrócenie czasu obiegu dokumentów w procesie ich tworzenia i konsultowania, łatwiejszą pracę z uwagami zgłoszonymi podczas konsultacji oraz większe zaangażowanie strony społecznej w proces tworzenia aktów prawnych.

Zachęcam do zgłaszania na nasz adres regulacje@mg.gov.pl wszelkich barier prawnych, propozycji uproszczeń legislacyjnych, które następnie będziemy analizować pod kątem możliwości dokonania odpowiednich zmian legislacyjnych w ramach inicjatyw Ministerstwa Gospodarki bądź przekazemy do właściwych resortów.

Janusz Piechociński